

ĐÁP ÁN MÔN TOÁN (VÒNG 1)

KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 TRƯỜNG THPT CHUYÊN KHTN NĂM 2010

Câu I :

1) Cộng hai phương trình của hệ ta thu được

$$(2x+3y)^2 = 25 \Leftrightarrow 2x+3y = \pm 5$$

• Với $2x+3y=5$ ta được hệ $\begin{cases} 2x+3y=5 & (1) \\ x^2+y^2=2 & (2) \end{cases}$

Từ (1) suy ra $x = \frac{5-3y}{2}$ và thay vào (2) ta được $\left(\frac{5-3y}{2}\right)^2 + y^2 = 2$

$$\Leftrightarrow (5-3y)^2 + 4y^2 = 8 \Leftrightarrow 13y^2 - 30y + 17 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} y=1 \rightarrow x=1 \\ y=\frac{17}{13} \rightarrow x=\frac{7}{13} \end{cases}$$

• Tương tự với trường hợp $2x+3y=-5$ ta được $\begin{cases} y=-1 \rightarrow x=-1 \\ y=-\frac{17}{13} \rightarrow x=-\frac{7}{13} \end{cases}$

Đáp số: $(x=1, y=1), (x=\frac{7}{13}, y=\frac{17}{13})$

$$(x=-1, y=-1), (x=-\frac{7}{13}, y=-\frac{17}{13})$$

Chú ý: Học sinh có thể giải theo cách cơ bản khác như sau: Dễ thấy $y \neq 0$ và đặt $x = ky$ ta

thu được $\begin{cases} 3k^2y^2 + 12ky^2 + 8y^2 = 23 \\ k^2y^2 + y^2 = 2 \end{cases}$ suy ra $2(3k^2 + 12k + 8) = 23(k^2 + 1) \Leftrightarrow \begin{cases} k=1 \\ k=\frac{7}{17} \end{cases}$

◦ Với $k=1 \rightarrow y^2=1 \rightarrow \begin{cases} y=1 \rightarrow x=1 \\ y=-1 \rightarrow x=-1 \end{cases}$

◦ Với $k=\frac{7}{17} \rightarrow y^2=\frac{17^2}{13^2} \rightarrow \begin{cases} y=\frac{17}{13} \rightarrow x=\frac{7}{13} \\ y=-\frac{17}{13} \rightarrow x=-\frac{7}{13} \end{cases}$

2) Điều kiện $x \geq -\frac{1}{2}$, phương trình tương đương với

$$(\sqrt{2x+1}-3)(\sqrt{4x^2-2x+1}-1)=0$$

◦ Giải $\sqrt{2x+1}=3 \Leftrightarrow 2x+1=9 \Leftrightarrow x=4$

◦ Giải $\sqrt{4x^2-2x+1}=1 \Leftrightarrow 4x^2-2x=0 \Leftrightarrow \begin{cases} x=0 \\ x=\frac{1}{2} \end{cases}$

Đáp số: $x = 4, x = 0, x = \frac{1}{2}$

Câu II :

1) Đẳng thức được viết lại dưới dạng

$$x^2 + y^2 + x^2 y^2 + 1 + 4xy + 2(x+y)(1+xy) = 25$$

$$\Leftrightarrow (x+y)^2 + (xy+1)^2 + 2(x+y)(1+xy) = 25$$

$$\Leftrightarrow [(x+y) + (xy+1)]^2 = 25$$

$$\Leftrightarrow [(x+1)(y+1)]^2 = 25$$

$$\Leftrightarrow (x+1)(y+1) = 5 \text{ (Vì } x, y \geq 0)$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x+1=5 \\ y+1=1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} (x=4, y=0) \\ (x=0, y=4) \end{cases}$$

Đáp số: $(x=0, y=4), (x=4, y=0)$

2) Ta có $\frac{k^2+k+1}{k(k+1)} = 1 + \frac{1}{k} - \frac{1}{k+1}$

Với $k=1$ ta có $\frac{3}{1.2} = 1 + 1 - \frac{1}{2}$

$k=2$ ta có $\frac{7}{2.3} = 1 + \frac{1}{2} - \frac{1}{3}$

.....

$k=n$ ta có $\frac{n^2+n+1}{n(n+1)} = 1 + \frac{1}{n} - \frac{1}{n+1}$

Cộng n đẳng thức ta thu được

$$\frac{3}{1.2} + \frac{7}{2.3} + \dots + \frac{n^2+n+1}{n(n+1)} = n + 1 - \frac{1}{n+1} \text{ Dễ thấy } n < n+1 - \frac{1}{n+1} < n+1$$

Suy ra $\left[\frac{3}{1.2} + \frac{7}{2.3} + \dots + \frac{n^2+n+1}{n(n+1)} \right] = n$

Chú ý: Học sinh có thể giải cách khác như sau $\frac{k^2+k+1}{k(k+1)} = \frac{1}{k} + \frac{k}{k+1}$

Với $k=1 \rightarrow \frac{3}{1.2} = 1 + \frac{1}{2}$

$k=2 \rightarrow \frac{7}{2.3} = \frac{1}{2} + \frac{2}{3}$

.....

$k=n \rightarrow \frac{n^2+n+1}{n(n+1)} = \frac{1}{n} + \frac{n}{n+1}$

Cộng n đẳng thức ta suy ra $\frac{3}{1.2} + \frac{7}{2.3} + \frac{13}{3.4} + \dots + \frac{n^2 + n + 1}{n(n+1)} = n + \frac{n}{n+1}$

Suy ra $\left[\frac{3}{1.2} + \frac{7}{2.3} + \dots + \frac{n^2 + n + 1}{n(n+1)} \right] = n$

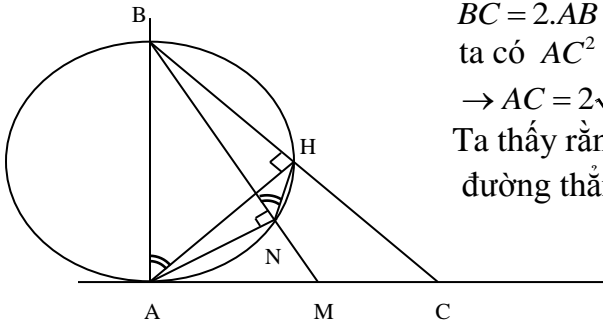
Câu III :

1) Xét tam giác BAC vuông tại A có góc $\widehat{ACB} = 30^\circ$, $AB = 2R$. Ta suy ra

$BC = 2.AB = 4R$. Theo định lý Pitago đối với tam giác ABC ta có $AC^2 = BC^2 - AB^2 = 16R^2 - 4R^2 = 12R^2$

$$\rightarrow AC = 2\sqrt{3}R.$$

Ta thấy rằng $AH \perp BH$, nên AH là khoảng cách từ A đến đường thẳng BC .

Đễ thấy $AB.AC = AH.BC = 2S_{\triangle ABC}$
 $\Rightarrow AH = \frac{AB.AC}{BC} = \frac{2R.2\sqrt{3}.R}{4R} = \sqrt{3}R$

Đáp số: $AC = 2\sqrt{3}R$, $BC = 4R$, $AH = \sqrt{3}R$.

2) Vì $ABHN$ là tứ giác nội tiếp.

Suy ra $\widehat{HNB} = \widehat{HAB}$ (Cùng chắn cung \widehat{BH})

Ta có $\widehat{HAB} = \widehat{ACB}$ (Góc có cạnh tương ứng vuông góc)

Suy ra $\widehat{HNB} = \widehat{ACB} \rightarrow 180^\circ = \widehat{HNB} + \widehat{HNM} = \widehat{ACB} + \widehat{HNM}$

\rightarrow tứ giác $HNMC$ là tứ giác nội tiếp, như vậy bốn điểm C, H, N, M cùng nằm trên một đường tròn. Vì A, B, C cố định $\rightarrow H$ cố định. Vì tâm đường tròn cách đều H, C cố định nên nó nằm trên đường trung trực của đoạn HC cố định. Vậy tâm đường tròn đi qua đường trung trực của đoạn HC .

Câu IV : Ta chứng minh bất đẳng thức

$$\sqrt{1+a^4} + \sqrt{1+b^4} \geq \sqrt{4+(a^2+b^2)^2} \quad \forall a, b \in \mathbb{R} \quad (1)$$

Bình phương hai vế ta thu được $2\sqrt{(1+a^4)(1+b^4)} \geq 2+2a^2b^2$

$$\Leftrightarrow (1+a^4)(1+b^4) \geq (1+a^2b^2)^2$$

$$\Leftrightarrow (a^2-b^2)^2 \geq 0 \text{ (Hiển nhiên đúng)}$$

○ Ta có $(1+a)(1+b) = \frac{9}{4} \Leftrightarrow a+b+ab = \frac{5}{4}$

Ta có

$$a^2 + b^2 \geq 2ab$$

$$2\left(a^2 + \frac{1}{4}\right) \geq 2a$$

$$2\left(b^2 + \frac{1}{4}\right) \geq 2b$$

Cộng ba bất đẳng thức ta thu được

$$3(a^2 + b^2) + 1 \geq 2(a + b + ab) = \frac{5}{2}$$

$$\Leftrightarrow a^2 + b^2 \geq \frac{1}{2} \quad (2)$$

Từ (1) và (2) suy ra

$$\sqrt{1+a^4} + \sqrt{1+b^4} \geq \sqrt{4 + \frac{1}{4}} = \frac{\sqrt{17}}{2}$$

Vậy $P_{\min} = \frac{\sqrt{17}}{2}$ đạt được khi và chỉ khi $a = b = \frac{1}{2}$.